

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
13/7865 - VB

Vår ref
14/769-

Dato
17.02.2014

Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk - Høringsuttalelse

Viser til brev av 13. desember 2013 med oversendelse av rapport.

Rapporten handler om svært viktige tjenester for kommuner og lokalsamfunn i hele landet, noe ikke minst begivenhetene de siste ukene viser. Den inneholder vurderinger av en rekke spørsmål som kan være nyttige innspill til kommunene i vurdering av organisering av sine tjenester. KMD savner imidlertid vurderinger og dokumentasjon knyttet til tre forhold:

- 1) Hvordan de enkelte Brann- og redningsvesener fungerer i dag sett i forhold til de oppgaver de skal løse i sine områder, og om lærdom herfra bør være styrende for fremtidig organisering
- 2) Hvordan forslaget om sentralisering av både brannvesen og 110-sentraler vil påvirke de regionale arbeidsmarkedene, samt fordeler/ulempes ved de ulike konkrete lokalisering-alternativene
- 3) Analyser av usikkerhet ved forutsetningene for sentralisering av brannvesen, som et velfungerende nødnett i alle kommuner, og god ledelse, organisering og teknologi internt i brann- og redningsvesenet

I det videre arbeidet mener KMD det er ønskelig med en samordnet behandling av organisering av nødetatene og politiet, for å kombinere hensyn både til lokalkunnskap og robusthet. Forslag om reorganisering av brannvesenet bør derfor ses i sammenheng med reformforslagene i Politistudien og av 110-sentralene, og i lys av forsøkene med felles nødsentraler og nødnummer.

Arbeidsgruppen anbefaler 19 fylkesvise brannvesen. Modellen er anbefalt fordi arbeidsgruppen tror den gir størst sannsynlighet for økonomisk effektivisering. KMD vil imidlertid peke på at underliggende utredning av Oslo Economics viser at en annen modell med brannvesen i størrelsesorden 100.000 er det mest kostnadseffektive.

Arbeidsgruppen vurderer hvordan brann- og redningsvesenet bør organiseres for å møte fremtidens utfordringer og oppgaver. Disse oppgavene – spesifisert som analysere, lære, forebygge og forberede/håndtere – skal være førende for organiseringen. Arbeidsgruppen beskriver styrker og svakheter ved dagens organisering. Rapporten er imidlertid etter KMDs vurdering lite konkret i å vurdere kvaliteten på arbeidet ved de enkelte brannvesener, og hvordan varierende regionale forhold og utfordringer påvirker hvordan oppgavene best kan løses.

Arbeidsgruppen legger vekt på størrelse (antall innbyggere) og større fagmiljø. Det blir lagt liten vekt på lokalkunnskap, sammenheng mellom fagmiljø og lokal beredskap og hvordan dagens miljø fungerer. Arbeidsgruppen nevner også en rekke forutsetninger som ligger til grunn for anbefalingen, som innføring av krav om responstid, innføring av et velfungerende nødnett i alle kommuner, og god ledelse, organisering og teknologi internt i brann- og redningsvesenet. Det er imidlertid et spørsmål om rapporten har en tilstrekkelig vurdering av usikkerhet ved disse forutsetningene.

Det anbefales 19 brannvesen, men uten å foreslå konkrete lokaliseringssteder. DSB har allerede foreslått en geografisk sentralisering av de nye 110-sentralene. I den forbindelse ble ikke fordeler og ulemper ved lokaliseringalternativene problematisert, eller konsekvenser for de regionale arbeidsmarkedene vurdert. DSB legger samtidig til grunn at nye og bedre kart gjør at selve lokaliseringen av sentralen ikke har så stor betydning for beredskapen. KMD mener derfor at en funksjonell sentralisering av oppgaver ikke automatisk bør omsettes i geografisk sentralisering til det største aktuelle stedet, uten å vurdere fordeler og ulemper ved de ulike lokaliseringene.

Det har i flere tiår vært diskusjoner om innføring av felles nødnummer. Som følge av 22. juli ble dette igjen aktualisert. I Meld. St. 29 (2011-2012) Samfunnssikkerhet ble det varslet et forsøk med felles nødnummer og felles sentral i Drammen. Beslutningsgrunnlaget for vurdering av om Norge bør innføre felles nødnummer og felles nødsentraler skal foreligge innen utgangen av 2014.

Det påpekes i rapportens avsluttende kapittel at en vesentlig reduksjon av antall politidistrikter vil innebære at det må gjøres nye vurderinger knyttet til organiseringen av 110-sentralene. Vi anbefaler at disse vurderingene gjøres i sammenheng. En samordnet organisering av nødetatene vil kunne gi samordnings-, kvalitets- og effektiviseringsgevinster, og ivareta hensynet både til lokalkunnskap og robuste miljøer.

KMD viser videre til at brann- og redningsvesenet er en kommunal oppgave. Vi viser i denne sammenheng til at det under **kap. 1.2 Mandat** i siste avsnitt heter :

”Mandatet åpner ikke for å vurdere flytting av ansvaret for å etablere og drifte brann- og redningsvesenet. Oppgavene skal fortsatt være et kommunalt ansvar.”

Endret organisering for brann- og redningsvesenet må således ses i lys av det er valgt en slik ansvars plassering til et folkevalgt lokalt nivå. Dette gir føringer mht. statlig styring og styringsrammene må være tilpasset de ressursrammer som staten fastsetter overfor kommunene og kommunesektoren.

KMD har merket seg at det under **Kap. 1.3 Viktige avklaringer og begrepsbruk** bl.a. heter:

”I mandatet fremkommer det at det skal anbefales én modell. Arbeidsgruppen vil ikke komme med forslag til hvordan den anbefalte modellen skal gjennomføres. Arbeidsgruppen vil heller ikke komme med forslag til på hvilken måte kommunene eventuelt skal samarbeide om tjenesten. Siden tjenesten fortsatt skal være kommunal, har arbeidsgruppen lagt til grunn at mulige samarbeidsformer må besluttes av kommunene selv.”

KMD forutsetter gode prosesser i det videre arbeidet etter høringsrunden hvor berørte parter blir trukket inn på hensiktsmessig måte. Vi viser i denne sammenheng også til arbeidet med en ny kommunestrukturreform. KMD mener at kommunereformen og andre struktureformarbeider som for eksempel oppfølging av Politistudien vil være av betydning for organiseringen av brann- og redningsvesenet.

KMD ber om å bli orientert om høringsuttalelsene og ber om å bli involvert i det videre arbeidet med oppfølging av rapporten.

Med hilsen

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Gry Johansen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.